

แนวทางพัฒนานักศึกษาคามความคิดเห็นของผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษา
ในสภวิทยาลัยอีสาน-เหนือ และสภวิทยาลัยอีสาน-ใต้

นาย บุญธรรม จิตไชยสง

ศูนย์วิทยพัรชพยการ

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาคามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชาอุดมศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2530

ISBN 974-567-758-2

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

012442

I 102963A8

STUDENT DEVELOPMENT APPROACHES ACCORDING TO
THE VIEWPOINTS OF ADMINISTRATORS, FACULTY MEMBERS,
AND STUDENTS IN ISAAN-NYA UNITED COLLEGES
AND ISAAN-TAI UNITED COLLEGES

Mr. Boondham Chitthaisong

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
For the Degree of Master of Education
Department of Higher Education
Graduate School
Chulalongkorn University

1987

ISBN 974-567-758-2

หัวข้อวิทยานิพนธ์   แนวทางพัฒนานักศึกษาตามความคิดเห็นของผู้บริหาร อาจารย์
และนักศึกษาในสหวิทยาลัยอีสาน-เหนือ และสหวิทยาลัยอีสาน-ใต้

ชื่อนิสิต   นาย บุญธรรม จิตไชยง

อาจารย์ที่ปรึกษา   รองศาสตราจารย์ ดร.วิไลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา

ภาควิชา   อุดมศึกษา

ปีการศึกษา   2529

บทคัดย่อ

วัตถุประสงค์

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 4 ประการ คือ (1) เพื่อศึกษาสภาพปัญหา และอุปสรรคของการพัฒนานักศึกษาในสหวิทยาลัยอีสาน-เหนือ และสหวิทยาลัยอีสาน-ใต้ (2) เพื่อสำรวจความคิดเห็นของผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษาเกี่ยวกับแนวทางพัฒนานักศึกษา (3) เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษาเกี่ยวกับแนวทางพัฒนานักศึกษา (4) เพื่อเสนอแนะแนวทางพัฒนานักศึกษาในสหวิทยาลัยอีสาน-เหนือ และสหวิทยาลัยอีสาน-ใต้

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงบรรยาย กลุ่มตัวอย่างประชากรเป็นผู้บริหาร 38 คน อาจารย์ 100 คน และนักศึกษาภาคปกติชั้นปีสุดท้าย 499 คน ของสหวิทยาลัยอีสาน-เหนือ และสหวิทยาลัยอีสาน-ใต้ ใช้วิธีสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling) จากสหวิทยาลัยอีสาน-เหนือ 2 แห่ง คือ วิทยาลัยครูเลย และวิทยาลัยครูอุดรธานี จากสหวิทยาลัยอีสาน-ใต้ 2 แห่ง คือ วิทยาลัยครูนครราชสีมา และวิทยาลัยครูสุรินทร์ รวมตัวอย่างประชากรเพื่อตอบแบบสอบถาม 637 คน ได้รับแบบสอบถามคืน 596 คน (ร้อยละ 93.56) และตัวอย่างประชากรเพื่อสัมภาษณ์ 37 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิจัยสรุปได้ว่า

1. ปัญหาและอุปสรรคของการพัฒนานักศึกษา คือ การขาดเงินอุดหนุน นักศึกษาขาดความสนใจกิจกรรมทางวิชาการและทางสังคม ผู้สอนขาดความสนใจในการพัฒนานักศึกษา

2. ความคิดเห็นของผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษา เห็นว่าวิทยาลัย
ดำเนินการเพื่อพัฒนานักศึกษาอยู่ในระดับปานกลางทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านสุขภาพกายและจิต
ด้านสติปัญญาและความสามารถ ด้านอาชีพ และด้านบุคลิกภาพทางสังคม คุณธรรมและจริยธรรม
สำหรับการให้ความสำคัญของแนวทางพัฒนานักศึกษานั้น ผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษา
ให้ความสำคัญด้านบุคลิกภาพทางสังคม คุณธรรมและจริยธรรมมากที่สุด

3. ความคิดเห็นของผู้บริหาร และอาจารย์ แตกต่างจากนักศึกษาด้านเดียว
คือ ด้านบุคลิกภาพทางสังคม คุณธรรมและจริยธรรม โดยแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ
ที่ระดับ .05

4. ข้อเสนอแนะ

ก. ด้านผู้บริหาร ผู้บริหารควรพัฒนาเรื่อง ต่อไปนี้

(1) ผู้บริหารควรเน้นนโยบายด้านการพัฒนานักศึกษา และ
ระดมอาจารย์ที่มีความรู้ และสนใจ เพื่อจัดทำแผนและโครงการพัฒนานักศึกษาด้านต่าง ๆ

(2) สนับสนุนให้จัดกิจกรรมที่นักศึกษามีความต้องการสูง
โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ในด้านบุคลิกภาพทางสังคม คุณธรรมและจริยธรรม และด้านอาชีพ

(3) ส่งเสริมให้อาจารย์พัฒนาการเรียนการสอนในรูปแบบ
ต่าง ๆ และเน้นการเป็นแบบอย่างที่ดีที่ด้านบุคลิกภาพ คุณธรรมและจริยธรรม

ข. ด้านอาจารย์ สำหรับอาจารย์มีข้อเสนอแนะ ดังนี้

(1) ควรพัฒนาการสอนให้ดีที่สุด เพื่อให้ให้นักศึกษาเกิดความ
สนใจ และกระตือรือร้นในการเรียนเพิ่มขึ้น

(2) ดูแลเอาใจใส่และให้ความเป็นกันเองกับนักศึกษา รวมทั้ง
เป็นแบบอย่างอันดีที่ด้านบุคลิกภาพ คุณธรรมและจริยธรรม

(3) สนับสนุนให้นักศึกษาใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ และ
เข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อพัฒนานักศึกษา

ก. ค่านักศึกษา นักศึกษาควรพัฒนาตนเอง ดังนี้

(1) สนใจการศึกษาเล่าเรียนอย่างเต็มที่

(2) แบ่งเวลาให้ถูกต้องระหว่างกรเรียน และกิจกรรม

โดยถือว่า กิจกรรมเป็นส่วนหนึ่งของการพัฒนาตนเอง

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

Title Student Development Approaches According to the Viewpoints of Administrators, Faculty Members, and Students in Isaan-Nya United Colleges and Isaan-Tai United Colleges

Name Mr. Boondham Chitthaisong

Advisor Associate Professor Wallapa S. Devahastin, Ed.D.

Department Higher Education

Academic Year 1986

ABSTRACT

The purposes of this study are: (1) to study the problems and obstacles of student development of Isaan-Nya and Isaan-Tai United Colleges, (2) to survey the viewpoints of the administrators, faculty members and the students towards student development approaches, (3) to compare the viewpoints of the administrators, faculty members and of the students towards the student development approaches, and (4) to suggest some approaches for student development of Isaan-Nya and Isaan-Tai United Colleges.

This study is a descriptive research. Questionnaires were used with the samples of 38 administrators, 100 faculty members and 499 fourth year students in Isaan-Nya and Isaan-Tai United Colleges. The samplings were selected by simple random sampling methods, from Loei, Udon Thani, Nakornrachasima and Surin Teachers' Colleges. The total of 596 questionnaires (or 93.56 percent) were filled out and sent back. An interview after the questionnaire was done with 37 samples.

The findings of this study were:

1. Problems and obstacles of student development found in this research included lacking of funds, students' uninterest in social and academic activities and lecturers' uninterest in student development.

2. The viewpoints of administrators, faculty members and students revealed that the student development in the four aspects: mental and physical health, intellectual and capability, occupation, social skills, morale and ethic, were found at the medium level. As for the priority of student development approaches as seen by administrators, faculty members, and students, the strategies for student development approaches in the aspects of social skills, morale and ethic come foremost.

3. The viewpoints of administrators and faculty members were different from students' in one aspect; social skills, morale and ethic, which were significantly different at .05 level.

4. Suggestions:

A. Administrators

(1) Administrators should put more emphasize on student development and pool more resource to plan various programs for student development.

(2) To support student activities in the area which students need most especially in the aspects of social skills, morale and ethic, and occupation.

(3) To promote faculty development programs and to emphasize good model in personality, morale and ethic from the lecturers.

B. Faculty Members

Faculty members should

(1) improve teaching methodology by using new techniques to motivate students.

(2) pay more attention and work closer with students.

(3) encourage students to use their leisure time and to join student activities for self development.

C. Students

Student should

(1) pay more attention to their academic programs.

(2) use appropriate time between learning and activities and realize that student activities are important for students' development.

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จได้ด้วยความกรุณาจากคณาจารย์ และบุคคลต่าง ๆ หลายท่าน ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.วัลลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ที่ได้กรุณาให้ความช่วยเหลือ ให้คำแนะนำ ข้อคิดเห็น ทั้งเสียสละเวลา และได้ให้กำลังใจแก่ผู้วิจัยเป็นอย่างดีตลอดระยะเวลาในการทำวิจัยครั้งนี้

ขอระลึกถึงพระคุณอาจารย์ภาควิชาอุดมศึกษาทุกท่าน ที่ได้ให้ความรู้จนผู้วิจัยสามารถทำงานวิจัยนี้ได้สำเร็จ

ขอกราบขอบพระคุณ ศาสตราจารย์ ดร.ระวี ภาวิไล ศาสตราจารย์ ดร.สุจริต เพ็ชรชอบ ศาสตราจารย์ ดร.วรศักดิ์ เพ็ชรชอบ ศาสตราจารย์ สุชาติ โสมประยูร ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สำเนา ขจรศิลป์ และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธิดารัตน์ บุญนุช ที่ได้กรุณาให้คำแนะนำ แก้ไข แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

ขอขอบคุณ อาจารย์อนุกุล อ่อนสวัสดิ์ อาจารย์วิทยาลัยครูอุตรธานี อาจารย์ชงชัย วงศ์เสนา อาจารย์วิทยาลัยครูสุรินทร์ อาจารย์สถิตย์ กองคำ และ อาจารย์สมพงษ์ สังข์ประสิทธิ์ ที่ได้ให้ความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ขอขอบคุณ ผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษา วิทยาลัยครูเลย วิทยาลัยครูอุตรธานี วิทยาลัยครูนครราชสีมา และ วิทยาลัยครูสุรินทร์ ที่ได้ให้ความร่วมมืออย่างดียิ่ง ในการตอบแบบสอบถาม และให้การสัมภาษณ์ จนการวิจัยครั้งนี้สำเร็จลงด้วยดี

ขอขอบคุณ อาจารย์ศรีสุรางค์ ทีนะกุล อาจารย์นิยม สารรัตน์ และ อาจารย์วิทยาลัยครูเลยอีกหลายท่านที่มีใจกว้างงาม ที่ได้ให้คำแนะนำในการทำวิจัย และให้ความช่วยเหลือในการตรวจสอบ แก้ไข บทคัดย่อภาษาอังกฤษ

ขอขอบคุณ อาจารย์สุภาสรณ์ จิตไชยสง ที่ได้กรุณาตรวจการพิมพ์ เป็นผู้ให้กำลังใจ และสนับสนุนผู้วิจัยตลอดมา สุดท้ายขอขอบคุณบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ที่ให้ทุนอุดหนุนในการวิจัยครั้งนี้

บุญธรรม จิตไชยสง

บทคัดย่อภาษาไทย	
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	
กิตติกรรมประกาศ	
สารบัญ	
สารบัญตาราง	
บทที่	
1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	5
ขอบเขตของการวิจัย	6
คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย	7
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้จากการวิจัย	9
ขั้นตอนและวิธีดำเนินการวิจัย	9
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	13
ลักษณะและธรรมชาติของนิสิตนักศึกษา	13
คุณสมบัติที่นิสิตนักศึกษาพึงได้รับการพัฒนา	18
แนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนานิสิตนักศึกษา	27
สหวิทยาลัยอีสาน-เหนือ และสหวิทยาลัยอีสาน-ใต้กับการพัฒนานิสิตนักศึกษา	77
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนานิสิตนักศึกษา	83
3 วิธีดำเนินการวิจัย	103
กลุ่มตัวอย่างประชากร	103
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	104
การเก็บรวบรวมข้อมูล	106
การวิเคราะห์ข้อมูล และสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	107

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
4	
บทการวิเคราะห์ขอมูล	110
ตอนที่ 1	
บทการวิเคราะห์สภาพของบุคคลแบบสอบถาม	112
ตอนที่ 2	
บทการวิเคราะห์ความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางพัฒนานักศึกษา	
ด้านสุขภาพกายและจิต ด้านสติปัญญาและความสามารถ ด้าน	
อาชีพ และด้านบุคลิกภาพทางสังคม คุณธรรมและจริยธรรม	116
ตอนที่ 3	
บทการวิเคราะห์ความแตกต่างของความคิดเห็นเกี่ยวกับ	
แนวทางพัฒนานักศึกษาด้านสุขภาพกายและจิต ด้านสติปัญญา	
และความสามารถ ด้านอาชีพ และด้านบุคลิกภาพทางสังคม	
คุณธรรมและจริยธรรม	127
ตอนที่ 4	
บทการวิเคราะห์คุณภาพของการจัดกิจกรรมพัฒนานักศึกษา	
ด้านสุขภาพกายและจิต ด้านสติปัญญาและความสามารถ	
ด้านอาชีพ และด้านบุคลิกภาพทางสังคม คุณธรรม และ	
จริยธรรม	129
ตอนที่ 5	
บทการวิเคราะห์ความทองการกิจกรรมพัฒนานักศึกษา	
ด้านสุขภาพกายและจิต ด้านสติปัญญาและความสามารถ	
ด้านอาชีพ และบุคลิกภาพทางสังคม คุณธรรม และจริยธรรม	133
ตอนที่ 6	
บทการวิเคราะห์กิจกรรมที่วิทยาลัยจัดเพื่อพัฒนานักศึกษา	
นอกเหนือจากกิจกรรมในแบบสอบถาม ด้านสุขภาพกายและจิต	
ด้านสติปัญญาและความสามารถ ด้านอาชีพ และด้านบุคลิกภาพ	
ทางสังคม คุณธรรม และจริยธรรม	138

บทที่		หน้า
4 (ต่อ)	ตอนที่ 7 ผลการวิเคราะห์กิจกรรมที่โครงการเพื่อพัฒนานักศึกษา นอกเหนือจากที่ระบุในแบบสอบถาม ด้านสุขภาพกายและจิต ด้านสติปัญญา และความสามารถ ด้านอาชีพ และด้านบุคลิกภาพทางสังคม คุณธรรม และจริยธรรม	144
	ตอนที่ 8 ผลการวิเคราะห์การให้ความสำคัญของการพัฒนานักศึกษา ...	148
	ตอนที่ 9 ผลการวิเคราะห์การสัมภาษณ์เกี่ยวกับกิจกรรมที่จัดเพื่อพัฒนานักศึกษา ด้านสุขภาพกายและจิต ด้านสติปัญญาและความสามารถ ด้านอาชีพ และด้านบุคลิกภาพทางสังคม คุณธรรมและจริยธรรม	149
5.	สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และขอเสนอแนะ	160
	วัตถุประสงค์ของการวิจัย	160
	วิธีดำเนินการวิจัย	160
	การเก็บรวบรวมข้อมูลและการวิเคราะห์	162
	สรุปผลการวิจัย	163
	อภิปรายผล	191
	ขอเสนอแนะ	217
	บรรณานุกรม	232
	ภาคผนวก	245
	ประวัติผู้เขียน	280

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	สถานการณ์ส่วนตัวของผู้กอบแบบสอบถาม จำแนกตามสถาบัน	112
2	ความคิดเห็นของผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษา เกี่ยวกับการจัด ดำเนินการเพื่อพัฒนานักศึกษากันสุขภาพกายและจิต	116
3	ความคิดเห็นของผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษา เกี่ยวกับการจัด ดำเนินการเพื่อพัฒนานักศึกษา ด้านสติปัญญาและความสามารถ	119
4	ความคิดเห็นของผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษา เกี่ยวกับการจัด ดำเนินการเพื่อพัฒนานักศึกษา ด้านอาชีพ	121
5	ความคิดเห็นของผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษา เกี่ยวกับการจัด ดำเนินการเพื่อพัฒนานักศึกษา ด้านบุคลิกภาพทางสังคม คุณธรรม และ จริยธรรม	123
6	ความแตกต่างระหว่างความคิดเห็นของผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษา ด้านสุขภาพกายและจิต	127
7	ความแตกต่างระหว่างความคิดเห็นของผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษา ด้านสติปัญญาและความสามารถ	127
8	ความแตกต่างระหว่างความคิดเห็นของผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษา ด้านอาชีพ	128
9	ความแตกต่างระหว่างความคิดเห็นของผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษา ด้านบุคลิกภาพทางสังคม คุณธรรม และจริยธรรม	128
10	เปรียบเทียบความแตกต่างของความคิดเห็นด้านบุคลิกภาพทางสังคม คุณธรรม และจริยธรรมของผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษา	129
11	คุณภาพของการจัดดำเนินการเพื่อพัฒนานักศึกษา จำแนกตามผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษา	130

12	ความต้องการการจัดดำเนินการ เพื่อพัฒนานักศึกษา จำแนกตามผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษา	134
13	กิจกรรมที่จัดเพื่อพัฒนานักศึกษากันสุขภาพกายและจิต และกานสติปัญญา และความสามารถ นอกเหนือจากที่ระบุในแบบสอบถาม จำแนกตาม ผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษา	139
14	กิจกรรมที่จัดเพื่อพัฒนานักศึกษากันอาชีพ และกานบุคลิกภาพทางสังคม คุนธรรม และจริยธรรม นอกเหนือจากที่ระบุในแบบสอบถาม จำแนก ตามผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษา	142
15	ความต้องการการจัดดำเนินการ เพื่อพัฒนานักศึกษา กานสุขภาพกายและ จิต และกานสติปัญญา และความสามารถ นอกเหนือจากที่ระบุใน แบบสอบถาม และวิทยาลัยไม้ไค้จัด จำแนกตามผู้บริหาร อาจารย์ และ นักศึกษา	145
16	ความต้องการการจัดดำเนินการ เพื่อพัฒนานักศึกษา กานอาชีพ และกาน บุคลิกภาพทางสังคม คุนธรรม และจริยธรรม นอกเหนือจากที่ระบุใน แบบสอบถาม และวิทยาลัยไม้ไค้จัด จำแนกตามผู้บริหาร อาจารย์ และ นักศึกษา	147
17	การให้ความสำคัญของการพัฒนานักศึกษา	148
18	สถานภาพส่วนตัวของผู้ให้สัมภาษณ์ จำแนกตามสถาบัน	149

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย